

על ספר חדש וסוגיה ישנה בחינוך המיני

מאת : רמי ברגיורא

ספרה של מרגרט שפילד "מניין באים התינוקות" הוא בעיקר ספרה של הציירת שיילה ביולי. ציוריה מנסים להיות נאמנים למציאות האנטומית, אך כוחם איננו בנטורליזם, אלא במשיכה שהם מעוררים דווקא לצד החלום והדמיון. בשביל הילד המעיין בעצמו בספר, הציורים הם היוצרים את הלכיהנפש, הדמיונות והמחשבות. בשביל הילד המעיין בספר יחד עם המבוגר, חשובה בעיקר השיחה שתתקם בעקבות העיון בתמונות. האפשרות לשאול, לקבל תשובות, והתרשמות מעמדו של בן-השיחה המבוגר — הרי זאת היא החוויה המרכזית בחינוך המיני. הילד המבקש בטקסט של מרגרט שפילד תשובות לשאלות, שהיו בלבו לפני שהגיע לידי הספר, ולשאלות המתעוררות עם העיון בתמונות — לא ימצא שם את מבוקשו.

בעיקר בולט העדרה של חוברת הדרכה להורים, אשר לא נלוותה גם למהדורה האנגלית המקורית. להורה המבקש לקנות את הספר כדי להיעזר בעצמו ולעזור לילדו להבנת אחת השאלות החשובות של הילדות — מניין וכיצד באים התינוקות — היתה ראויה לכל הפחות הקדמה, אם לא חוברת הדרכה נפרדת. עלינו לראות לפנינו ארבעה טיפוסים של הורים: הראשונים הם אלה, שהנושא הוא להם בבחינת קושי מאין כמוהו, והללו בודאי שלא יבחרו בספר זה ויראו בתמונותיו פיתוי מופרז.

ההורים מן הטיפוס השני הם אלה הקונים את הספר, על מנת שיעשה הוא את מלאכתם, והללו צריכים הסבר, שאין יוצאים ידי חובת החינוך המיני באמצעות ספר, אלא על-ידי שיחה המתגלגלת מתוך הספר. לגבי ממעטי-שיחה אלה מגרעת היא בספר, שאין בו פרופורציה נאותה בין העומס הפרובוקטיבי של הציורים ובין הטקסט המצומצם.

1. עברית: מיכל סנונית, הוצאת מסדה, 1976.

טיפוס נוסף של הורים הם אלה המחפשים בספר מסוג זה דוגמאות נוחות וטובות
כיצד אפשר לענות לילד על שאלותיו במהלך שיחה. הורים אלה לא ימצאו את
מבוקשם בספר זה, אשר כוחו איננו בטקסט.
האחרונים הם אלה המרגישים את עצמם חופשיים לשוחח עם ילדיהם בכל נושא,
והללו לא יזדקקו לספר זה.
נמצאנו אוחזים בידינו ספר אשר דרושה לו השלמה טקסטואלית והקדמה מאירת-
עיניים להורים; ללא אלה מעמידים הציורים, הנאים כשלעצמם, יותר שאלות
מאשר תשובות.

תיקון טעות

בחוברת ד (ח) נפלה טעות במאמרו של רמי בר-גיורא "הפסיכולוגיה של סיפור התבורה".
בעמ' 6 בקטע האחרון צ"ל: "ילדים בני גיל החביון" ולא גיל התיכון כפי שכתוב.